

Svanenmärkning av
Tvätthallar för transportmedel

Version 3.6 • 23 oktober 2013 - 31 december 2024

Innehåll

Vad är en Svanenmärkt tvätthall för transportmedel?	4
Varför välja Svanenmärkning?	4
Vad kan Svanenmärkas?	4
Hur ansöker man?	6
1 Miljökrav	8
1.1 Utformning av tvättanläggningen	8
1.2 Vattenförbrukning och utsläpp	9
1.3 Kemikalier	11
1.4 Energi	17
1.5 Särskilda krav och egenkontroll	18
1.6 Summering av poäng	19
2 Miljöledning inklusive myndighetskrav	21
Regler för Svanenmärkning av tjänster	24
Efterkontroll	24
Kriteriernas versionshistorik	24
Nya kriterier	25

Bilaga 1	Samordning mellan leverantörer till tvättanläggningen (O1)
Bilaga 2	Rapport vid förstagångskontroll (O5)
Bilaga 3	Översikt över kemikalier (O8)
Bilaga 4	Intyg för bilvårdsmedel som inte är Svanenmärkta (O8)
Bilaga 5	Intyg för slamtömning (O26)
Bilaga 6	Förklaringar, analyser och kontroll
Bilaga 7	Marknadsföring av Svanenmärkta tvätthallar - borttagen
Bilaga 8	Intyg från råvaru- leverantör/ tillverkare
Bilaga 9	Intyg från parfymtillverkare/leverantör
Bilaga 10	VOC-ämnen POCP (O22)
Bilaga 11	Intyg från leverantör av vattenreningskemikalier (O9)

074 Fordonstvättar, version 3.6, 29 november 2022

Detta är en översättning av ett originaldokument på norska. Vid eventuella oklarheter är det originaldokumentet som är gällande.

Adresser

Nordiska Ministerrådet beslutade 1989 att införa en frivillig officiell miljömärkning, Svanen. Nedanstående organisationer/företag har ansvaret för det officiella miljömärket Svanen på uppdrag av respektive lands regering. För mer information se webbplatserna:

Danmark

Miljömärkning Danmark
Fonden Dansk Standard
Göteborg Plads 1, DK-2150 Nordhavn
Fischersgade 56, DK-9670 Løgstør
Tel: +45 72 300 450
info@ecolabel.dk
www.ecolabel.dk

Finland

Miljömärkning Finland
Uhro Kekkonens gata 4-6E
FI-00100 Helsingfors
Tel: +358 9 61 22 50 00
joutsen@ecolabel.fi
www.ecolabel.fi

Island

Norræn Umhverfismerking á Íslandi
Umhverfisstofnun
Suðurlandsbraut 24
IS-108 Reykjavík
Tel: +354 591 20 00
ust@ust.is
www.svanurinn.is

Norge

Miljømerking Norge
Henrik Ibsens gate 20
NO-0255 Oslo
Tel: +47 24 14 46 00
info@svanemerket.no
www.svanemerket.no

Sverige

Miljömärkning Sverige AB
Box 38114
SE-100 64 Stockholm
Tel: +46 8 55 55 24 00
info@svanen.se
www.svanen.se

Detta dokument får kopieras endast i sin helhet och utan någon form av ändring. Citat får göras om upphovsmannen Nordisk Miljömärkning omnämns.

Vad är en Svanenmärkt tvätthall för transportmedel?

I en Svanenmärkt tvätthall för transportmedel fokuserar man på den miljöpåverkan som tvätt av transportmedel har. I tvätthallar används stora mängder vatten och kemikalier.

Kraven för Svanenmärkta tvätthallar för transportmedel stimulerar till en utveckling mot resurssnåla och effektiva tvättanläggningar utan miljöfarliga utsläpp i luft, mark och vatten. Fokusområdena i kriterierna är därför:

- Att tvättanläggningens utformning och reningsanläggning är dimensionerad efter behov
- Minskade utsläpp och vattenförbrukning
- Krav på kemikalier
- Utsläppskontroll och avfallshantering
- Miljöledning, inklusive rutiner för drift och underhåll

Varför välja Svanenmärkning?

Tvätthallar för transportmedel påverkar miljön genom den höga förbrukningen av vatten och kemikalier, samt genom utsläpp av förorenat tvättvatten. Tvättvattnet från dessa tvättanläggningar består bland annat av metaller och organiska ämnen som har en negativ påverkan på vattenrecipienter, processer och slamkvalitet. Vattenförbrukningen är särskilt hög i tvättanläggningar som inte recirkulerar vatten.

Utsläpp av metaller, olja och organiska ämnen per tvätt varierar stort mellan de olika tvättanläggningarna. En stor del av föroreningarna kommer från den smuts som tvättas av från transportmedlen. Genom att välja lämpliga rengöringskemikalier och renings-teknik efter tvättmetod, kan utsläppen av oönskade kemikalier, metaller och organiska ämnen minskas avsevärt. Detta förutsätter dock att verksamheten har bra rutiner för drift och underhåll av tvättanläggningen.

Kraven för Svanenmärkta tvätthallar för transportmedel främjar utvecklingen av resurssnåla och effektiva tvättanläggningar utan miljöfarliga utsläpp i luft, mark och vatten.

Vad kan Svanenmärkas?

Tvättanläggningar för personbilar, bussar, lastbilar*, tåg och andra spårgående transportmedel kan Svanenmärkas.

Tvättanläggningen ska vara en automatisk och/eller manuell förprogrammerad anläggning.

Tvättanläggningar för containrar och serviceverksamhet som rekonditionering och reparationer omfattas inte av kriterierna. Graffitiborttagning omfattas inte heller av kriterierna.

Licensinnehavare till en Svanenmärkt tvätthall för transportmedel är ägaren av tvättanläggningen (t.ex. en bensinstation). Totalleverantör av tvättanläggning, kemikalier och reningsanläggning kan ha en **grundlicens** som definieras nedan.

* Med personbil avses en bil konstruerad för persontransporter för högst 9 personer, inklusive föraren. Med lastbil avses ett fordon som väger mer än 3,5 ton med eller utan släp. Buss definieras som fordon som är registrerat för fler än 9 personer.

- Tvättanläggningar som ansöker om Svanenmärkning måste uppfylla samtliga krav i kriteriedokumentet. Tvättanläggningar för tåg och andra spårbundna transportmedel behöver dock inte uppfylla kraven O4 och O36.
- För tvättanläggningar som använder tvättutrustning, rengöringskemikalier, vattenreningskemikalier och reningsanläggningar från en leverantör med grundlicens (se förklaring nedan) ska det framgå av licensen vilken innehavare av grundlicens som används. Företag som ansöker om licens för tvättanläggningar med tvättutrustning, rengöringskemikalier, vattenreningskemikalier och reningsanläggningar från en leverantör med grundlicens måste uppfylla alla krav i kriteriedokumentet, men behöver inte skicka in dokumentation för specifika krav i de fall leverantören (grundlicensinnehavaren) redan har lämnat in denna dokumentation. Detta gäller följande krav:
  - Förstagångskontroll (O5)
  - Vattenreningskemikalier (O9)
  - Krav för bilvårdsmedel (O10–O24)

Grundlicens

En totalleverantör av tvättanläggning, kemikalier och reningsanläggning kan ansöka om grundlicens för sin reningstekniska lösning. Om leverantören använder en extern kemikalieleverantör ska det framgå av licensen vilket kemikalieleverantör grundlicensinnehavaren har avtal med och vilka kemikalier som är anpassade reningstekniken och tvättanläggningen och som därmed omfattas av licensen. Vid ansökan om grundlicens ska den sökande hänvisa till en fysisk anläggning där förstagångskontroll är genomförd. Anläggningen där förstagångskontrollen är genomförd ska också framgå av licensen.

En grundlicens kan endast marknadsföras med Svanen till potentiella köpare av tvättanläggningen, och inte till användare av tvättanläggningen.

En grundlicensinnehavare måste uppfylla samtliga krav i kriteriedokumentet med undantag för följande krav som ska dokumenteras för de enskilda anläggningarna som använder sig av en grundlicens:

- O25 Automatisk portstängning
- Samtliga poängkrav (P1, P2, P3, P4 och P5), men grundlicensinnehavaren ska ändå redogöra för hur många poäng som har uppnåtts när det gäller vattenförbrukning (O7) och kemikalier (O8)
- O27 Tömningssystem för toaletter
- O28 Specialfordon

Det är alltid licensinnehavaren som har ansvaret för att tvätthallen drivs enligt miljömärkningskriterierna. Licensen tilldelas varje enskild tvätthall. Om en kedja/koncern

har flera tvätthallar, kommer licensen tilldelas varje enskild tvätthall förutsatt att den uppfyller kraven.

Hur ansöker man?

Ansökning och kostnader

För information om ansökningsprocessen och avgifter för denna produktgrupp hänvisar vi till respektive lands hemsida. För adresser se sidan 3.

Vad krävs?

Ansökan ska bestå av en ansökningsblankett/webbformulär samt dokumentation som visar att kraven är uppfyllda.

Kriterierna består av en kombination av obligatoriska krav och poängkrav. De obligatoriska kraven markeras O + nummer och ska alltid uppfyllas. Poängkraven markeras P + nummer och för varje poängkrav som uppfylls ges en viss poäng. Poängen räknas samman och för att licens ska erhållas måste en viss poängsumma uppfyllas.

För varje krav är det beskrivet hur kravet ska dokumenteras. Det finns också symboler som används för att underlätta arbetet. Symbolerna är:

- Skicka med
- Kravet kontrolleras på plats.
- Skicka in rutiner för miljö- och kvalitetssäkringen

För att få Svanlicens krävs att:

- Samtliga obligatoriska krav uppfylls
- Automatiska tvättanläggningar uppnår minst 6 poäng. Tabellen i kapitel 1.6 kan användas för att beräkna poängsumman.
- Manuella tvättanläggningar uppnår minst 4 poäng. Tabellen i kapitel 1.6 kan användas för att beräkna poängsumman.
- Nordisk Miljömärkning har kontrollerat på plats.

All information som sänds till Nordisk Miljömärkning blir konfidentiellt behandlat. Underleverantörer kan skicka dokumentationen direkt till Nordisk Miljömärkning som också behandlas konfidentiellt.

Licensens giltighetstid

Miljömärkningslicensen gäller så länge kriterierna uppfylls och till dess kriterierna slutar gälla. Kriterierna kan förlängas eller justeras, i sådana fall förlängs licensen automatiskt och licensinnehavaren meddelas.

Senast 1 år innan kriterierna slutar gälla meddelas vilka kriterier som ska gälla efter kriteriernas sista giltighetsdatum. Licensinnehavaren erbjuds då möjlighet att förnya licensen.

Kontroll på plats

I samband med ansökan kontrollerar Nordisk Miljömärkning vanligen på plats att kraven uppfylls. Vid kontrollen ska underlag för beräkningar, original till inskickade intyg, mätprotokoll, inköpsstatistik och liknande som styrker att kraven uppfylls kunna uppvisas.

Frågor

Vid frågor, kontakta gärna Nordisk Miljömärkning, se adresser på sidan 3. Mer information och hjälp vid ansökan kan finnas. Besök respektive lands hemsida för ytterligare information.

1 Miljökrav

1.1 Utformning av tvättanläggningen

01 Tvättanläggning och reningsutrustning/-system

Det ska finnas en kortfattad beskrivning av tvättanläggningen, där bl.a. följande framgår:

- typ av tvättanläggning (manuell (GDS - gör det själv-system) och/eller automatisk tvättanläggning, dimensionerad för bilar, lastbilar, bussar, tåg eller andra spårgående transportmedel)
- tvättmetod
- typ av reningsanläggning (reningsteknik)
- antal transportmedel som tvättanläggningen är dimensionerad för per dygn
För bussar och lastbilar beräknas vattenförbrukning och utsläpp i förhållande till fordonets längd i meter. För tåg och andra spårgående transportmedel beräknas vattenförbrukning och utsläpp i förhållande till 12 meter tåg. Se O6.
- antal transportmedel som tvättas per dygn

Avloppsvattnet från tvättanläggningen (också vid bräddavlopp) ska renas med en reningsteknisk lösning som är anpassad efter tvättmetod och tvättvolym. Slam- och oljeavskiljare med sandfång ska ingå i den reningstekniska lösningen, med undantag för biologiska reningsanläggningar som inte kräver oljeavskiljare.

- Intyg från leverantören av tvättanläggningen (leverantör av tvättanläggning/inredning/utrustning, reningsanläggning och kemikalier) att tvättanläggningen och den reningstekniska lösningen är anpassad efter tvättmetod och tvättvolym, enligt bilaga 1.

02 Teknisk beskrivning av anläggningen

Oljeavskiljare och reningsteknisk lösning som är anpassad efter tvättanläggningen får inte belastas med dagvatten. Reningssystemet kan belastas med avloppsvatten från andra områden än transportmedelstvätt om leverantören av reningssystemet och myndigheterna godkänner detta. Toaletter får inte anslutas till reningssystemet på grund av risken för smittspridning.

Det ska också finnas en plan/ritning över tvättanläggningen som visar placeringen av:

- tvättanläggningens vatten- och avloppssystem
- tvättmaskiner
- reningsutrustning
- slam- och oljeavskiljare, bräddavlopp
- provtagningspunkter, som ska vara lättillgängliga
- vattenmätare ansluten till tvättanläggningen

- Plan/ritning över tvättanläggningen där punkterna ovan framgår och redogörelse gällande avloppsvatten som visar att kravet uppfylls. Om reningssystem ska belastas med avloppsvatten från andra områden måste leverantören intyga att den reningstekniska lösningen är anpassad till belastning med avloppsvatten från områden som används till annat än transportmedelstvätt.

03 Anläggning med recirkulerat vatten

I en anläggning med recirkulerat vatten ska anläggningen vara utformad så att förutsättningarna för en syrefri miljö i vattnet är minimala. Detta kan exempelvis vara att tillföra syre till vattnet med hjälp av luftpumpar.

- En beskrivning/redogörelse över vilka åtgärder som har vidtagits för att undvika en syrefri miljö i system med recirkulerat vatten.

04 Manuell fordonstvätt

Recirkulerat vatten får inte användas i hallar för manuell fordonstvätt.

I tvätthallar där kunden själv tvättar sin bil manuellt ska val och användning av rengöringskemikalier doseras automatiskt och vattenförbrukningen vara tidsstyrd.

- Redogörelse för hur kemikalieval, dosering och vattenförbrukning styrs i hallar för manuell tvätt. Intyg från leverantören att det recirkulerade vattnet inte används för manuell tvätt. Bilaga 1 kan användas.

1.2 Vattenförbrukning och utsläpp

05 Förstagångskontroll

Vid ansökan om Svanenmärket ska provtagningar genomföras för att visa att anläggningen uppfyller utsläppskraven O6 och krav på vattenförbrukning i O7.

För nya tvättanläggningar som tilldelas licens utanför provtagningsperioden ska en förstagångskontroll genomföras under nästa provtagningsperiod (1 november – 30 april).

Provtagningsperiod:

Provtagningen ska ske under perioden 1 november – 30 april och ska utföras när minst 10 % av det årliga antalet transportmedel har tvättats efter att slam-/oljeavskiljare har blivit slamsugna.

Provtagning vattenanalyser:

Resultat från provtagningen ska utgöra underlag vid ansökan om miljömärkningslicens och ska visa att utsläppskraven i O6 är uppfyllda.

Vid ny ansökan ska vattenprovtagning göras med automatisk flödesproportionell eller manuell stickprovstagning. Två spillvattenprover ska genomföras under perioden 1 november – 30 april och det ska vara minst en månad mellan de två provtagningar.

Licenssökande som använder sig av en teknik som leverantören redan har en Svanenlicens för (grundlicens), behöver inte genomföra en sådan provtagning (förstagångskontroll) eftersom det redan är dokumenterat att den reningstekniska lösningen fungerar.

För grundlicensinnehavare och licensinnehavare som inte har avtal med grundlicensinnehavare ska en årlig egenkontroll genomföras för beräkning av utsläpp enligt kraven för egenkontroll i O29.

Vattenförbrukning:

Vattenförbrukningen ska mätas under en period på sju dagar mellan 1 november – 30 april. Vid förstagångskontroll ska vattenförbrukningen mätas under samma period som provtagningen för vattenanalyser.

Omprovningar (förnyelse av licens)

Tvättanläggningar som ska omprövas (förnya sin licens vid nya kriterier) ska genomföra en ny förstagångskontroll vid förnyelse av sin licens. Detta gäller anläggningar med grundlicens och anläggningar som har egen licens som inte är knuten till en grundlicens.

Tvättanläggningar som använder sig av grundlicens är undantagen från kravet på förstagångskontroll även vid omprovningar, eftersom den redan är genomförd av grundlicensinnehavaren.

- Redogörelse för kravet enligt bilaga 2 och 6.

06 Utsläpp från tvättanläggningen

Utsläpp i avloppet från automatiska och manuella tvättanläggningar får inte överskrida de värden som anges i tabell O6 nedan.

Provtagningen ska ske under perioden 1 november – 30 april och ska utföras när minst 10 % av det årliga antalet transportmedel har tvättats efter att slam-/oljeavskiljare har blivit slamsugna.

Provtagningen genomförs med automatisk flödesproportionell eller manuell stickprovstagning. Två spillvattenprover ska genomföras under perioden 1 november – 30 april och det ska vara minst en månad mellan de två provtagningar.

Utsläppen ska beräknas som medelvärden per månad. För information om vattenprovtagning, se bilaga 6 ”Förklaringar, analyser och kontroll”.

Tabell O6 utsläpp

	Utsläppskrav för tvättanläggningar för personbilar		Utsläppskrav för tvättanläggningar för bussar och lastbilar		Utsläppskrav för tvättanläggningar för tåg och andra spårgående transportmedel
	Finland, Island, Norge och Sverige	Danmark	Finland, Island, Norge och Sverige	Danmark	Danmark, Finland, Island, Norge och Sverige
Σ Pb+Ni+Cr	5 mg/bil	5 mg/bil	15 mg/f	15 mg/f	5 mg/12 meter tåg
Cd	0,05 mg/bil	0,025 mg/bil	0,15 mg/f	0,075 mg/f	0,1 mg/12 meter tåg
Zn	50 mg/bil	50 mg/bil	150 mg/f	150 mg/f	50 mg/12 meter tåg
Cu	10 mg/bil	10 mg/bil	30 mg/f	30 mg/f	30 mg/12 meter tåg
Olja	1,5 g/bil	0,75 g/bil	4,5 g/f	2,25 g/f	2,5 g/12 meter tåg
Sb	–	–	–	–	2 mg/12 meter tåg

En fordonsenhet (f) är ett fordon, lastbil eller buss med en längd på 12 meter.

- 0,5 f är exempelvis en van eller minibuss på ca 6 meter

- 1,5 f är exempelvis en ledbuss eller semitrailer på ca 18 meter

- 2 f är en lastbil med släp på cirka 24 meter.

- Testresultat. Vattenanalyser ska utföras av ett ackrediterat laboratorium enligt de testmetoder som anges i bilaga 6. Provtagningen ska göras i en punkt efter reningsutrustningen, men före anslutningspunkt till kommunalt avloppsnät.

P1 Utsläpp av ftalater (1p)

Tvättanläggningar som genomför mätning av ftalaterna dietylhexylftalat (DEHP), dibetylftalat (DBP), butylbensylftalat (BBP) och diisobutylftalat (DIBP) tilldelas 1 poäng. Vattenprovtagning måste genom både före och efter reningsanläggningen för att kunna mäta ftalatinnehåll före och efter rening, med undantag för biologiska vattenreningsanläggningar där mätning endast genomförs efter rening.

- Testresultat enligt GC-MS-metoden (Gas Chromatography-mass spectrometry) med detektionsgräns ≤ 0,5 mikrogram/liter.

07 Vattenförbrukning

Vattenförbrukningen beräknas som antalet liter färskvatten som förbrukas per tvätt eller 12 meter tåg, beräknat som årsmedelvärde, och får inte överskrida värdena i tabellerna nedan. Poäng tilldelas för lägre vattenförbrukning än gränsvärdena i tabell O7. Se kapitel 1.6 för summering av poäng.

Vattenförbrukningen ska mätas och journalföras varje månad.

För information om provtagning, se bilaga 6 ”Förklaringar, analyser och kontroll”.

Tabell O7 vattenförbrukning

	Personbilar (liter/tvätt)		Lastbilar, bussar (liter/tvätt)		Tåg och andra spårgående transportmedel (liter/ 12 meter tåg)
	Automatisk	Manuell	Automatisk	Manuell	Automatisk
Finland, Island, Norge och Sverige	90	70	270	210	130
Danmark	70	50	210	150	130

- ☒ Dokumentation för beräkning av vattenförbrukning enligt bilaga 6. För nybyggda anläggningar ska vattenförbrukningen dokumenteras genom ett intyg från leverantören av tvätt- och reningsanläggning.

1.3 Kemikalier

För bilvårdsmedel som används för rengöring av transportmedel och tvätthallar och som är Svanenmärkta enligt kriterierna för bil- och båtårsmedel, generation 5 eller senare generationer, behövs ingen dokumentation enligt kraven O10–O24, men ska redogöras för i O8.

För bilvårdsmedel och kemikalier som används för rengöring av transportmedel och tvätthallar och som inte är Svanenmärkta måste samtliga krav i O8–O24 dokumenteras och uppfyllas för att kunna användas i en Svanenmärkt tvätthall för transportmedel.

Vattenreningskemikalier ska redogöras för i O8 och O9.

Som ingående ämnen räknas, om inget annat anges, alla ämnen i produkten, även tillsats-ämnen (t.ex. konserveringsmedel eller stabilisatorer) i råvarorna, men inte föroreningar från produktion av råvaror. Som föroreningar räknas rester från råvaruproduktionen som ingår i den färdiga produkten i koncentrationer under 100 ppm (0,01 viktprocent, 100 mg/kg), men inte ämnen som avsiktligt och i ett visst syfte tillsatts till en råvara, oavsett mängd. Föroreningar på råvarunivå i koncentrationer över 1,0 % i råvaran räknas som ingående ämnen. Även kända avspaltningsprodukter från ingående ämnen räknas som ingående ämnen.

O8 Översikt över kemikalier

Översikt över samtliga bilvårdsmedel och kemikalier (inklusive vattenreningskemikalier) som används i tvättanläggningens drift eller ingår i grundlicensen. I översikten ska bl.a. framgå tillverkare/leverantör, funktion (avfettning, vax etc.), mängd och om produkten eventuellt är Svanenmärkt. Licensnummer ska uppges för samtliga miljömärkta produkter.

30 % av de bilvårdsmedel som används i tvätthallen ska vara Svanenmärkta. Produkter med oxalsyra (CAS-nr 6153-56-6) som används för att ta bort flygrost från tåg och andra spårgående transportmedel undantas från beräkningen av Svanenmärkta produkter.

Andelen Svanenmärkta bilvårdsmedel (procentandel) ska också beräknas (räknat som aktiv substans, dvs. utan vatteninnehåll). Poäng tilldelas utifrån procentandel Svanenmärkta produkter som används i driften. För poängtilldelning, se kapitel 1.6.

För bilvårdsmedel och kemikalier som inte är Svanenmärkta måste minst 95 volym-% av den totala mängden kemikalier (både Svanenmärkta och icke Svanenmärkta produkter) uppfylla kraven O9–O24. Dokumentation för O9–O24 ska begäras från kemikalieleverantören och skickas till Miljömärkning.

- Översikt över samtliga kemikalier enligt bilaga 3 och beräkning av procentandel Svanenmärkta bilvårdsmedel.
- För bilvårdsmedel och kemikalier som inte är Svanenmärkta ska leverantören skicka intyg till Nordisk Miljömärkning enligt bilaga 4.

O9 Vattenreningskemikalier - alla tvättanläggningar

Kemikalier som används för vattenrening (t.ex. kemisk flockning, pH-reglering, bekämpning av mikroorganismer) får inte innehålla klororganiska ämnen eller reaktiva klorföreningar som kan bilda klororganiska metaboliter.

- Intyg från leverantör av vattenreningsprodukter att produkterna eller metoderna inte innehåller klororganiska ämnen eller reaktiva klorföreningar som kan bilda klororganiska metaboliter, gärna enligt bilaga 11.

O10 Parfym i bilvårdsmedel i manuella anläggningar

Bilvårdsmedel som används i manuella anläggningar får inte innehålla parfym.

- Intyg från tillverkaren enligt bilaga 8.

O11 Innehållsdeklaration – icke Svanenmärkta produkter

Minst 95 volymprocent av den totala mängden produkter som inte är Svanenmärkta, baserat på årsbasis, ska dokumenteras med fullständig innehållsdeklaration. För produkten och samtliga ingående ämnen måste det finnas ett säkerhetsdatablad.

Innehållsdeklarationen ska innehålla handelsnamn, kemiskt namn, mängd och CAS-nummer för varje ingående ämne. Vatteninnehållet i ingredienser och varje råvaras funktion ska anges.

- Fullständig innehållsdeklaration enligt kravet och säkerhetsdatablad/produktdatablad för produkten och varje ingående ämne enligt direktiv 2001/58/EG.

O12 Klassificering av produkten

Produkter som ska användas i en Svanenmärkt tvättanläggning får inte vara klassificerade på det sätt som anges i tabellen nedan enligt CLP-förordningen 1272/2008 eller senare ändring.

Tabell O12 Klassificering av produkten

Klassificering	CLP-förordningen
Farligt för vattenmiljön	H400
Akut 1	H410, H411
Kroniskt 1–4	H412, H413
Farligt för ozonlagret	H420
Akut giftighet	H300, H310, H330
Akut giftighet 1–4	H301, H311, H331 H302, H312, H332
Specifik organtoxicitet (STOT) vid enstaka och upprepad exponering	H370, H371 H372, H373
STOT SE kategori 1–2	
STOT RE kategori 1–2	
Sensibiliserande verkan vid inandning eller hudkontakt	H334, H317
Kategori 1	

Frätande/irriterande på huden Skin Corr. 1A	H314 Undantag: Produkter till professionell användning i slutna, automatiska tvätthallar kan vara klassificerade med H314 Skin Corr. 1A om klassificeringen beror på pH.
Explosivt Kategori 1.1–1.6	H200, H201, H202 H203, H204, H205
Organiska peroxider	H242
Brandfarliga vätskor Flam. Liq. 1–2	H224, H225
Självtändande vätskor och fasta ämnen	H250

- Etikett och säkerhetsdatablad för produkten i enlighet med gällande EU-lagstiftning.

O13 Superkoncentrat

Superkoncentrat definieras som produkter som innehåller < 10 volymprocent vatten.

Superkoncentrat måste uppfylla alla andra krav för klassificering O12 ovan, i brukslösning (vid maximalt rekommenderad dos).

Förpackningen till superkoncentraten ska vara utformad så att användaren inte riskerar att komma i kontakt med produkten. För superkoncentrat ska en teknisk beskrivning och en bruksanvisning ha tagits fram där det beskrivs hur användaren undviker att komma i kontakt med produkten.

- Redogörelse för klassificering av produkten i brukslösning (vid maximalt rekommenderad dos) som visar att kravet är uppfyllt.
- Redogörelse från tillverkaren om förpackningens utformning samt teknisk beskrivning och bruksanvisning där det beskrivs hur användaren undviker att komma i kontakt med produkten.

O14 CMR-ämnen

Inget av de ingående ämnena får vara klassificerade som cancerframkallande, mutagena eller reproduktionstoxiska (CMR) med följande faroangivelser:

H360
H361
H362
H350
H351
H340
H341

Kravet gäller också ämnen som kan avspalta ämnen med ovannämnda klassificeringar.

NTA som förekommer i produkten som en orenhet i komplexbildare är undantagna från kravet. Koncentrationen av NTA får då inte överstiga 0,01 % i produkten.

- Intyg från tillverkaren eller råvaruleverantören av bilvårdsprodukten enligt bilaga 8.

O15 Nanopartiklar/-material

Nanopartiklar (från nanomaterial*) bör inte aktivt tillsättas kemiska produkter.

* Definitionen av nanomaterial följer EU-kommissionens definition av nanomaterial från den 18 oktober 2011.
Nanomaterial: «ett naturligt oavsiktligt framställt eller avsiktligt tillverkat material som innehåller partiklar i

fritt tillstånd eller i form av aggregat eller agglomerat och där minst 50 % av partiklarna i antalsstorleksfördelningen har en eller flera dimensioner i storleksintervallet 1-100 nm». Polymeremulsioner räknas inte som nanomaterial.

- Intyg från tillverkaren av bilvårdsmedel enligt bilaga 8.

O16 Organiska ämnen, nedbrytbarhet

Samtliga organiska ämnen och deras nedbrytningsprodukter ska vara lätt aerobt nedbrytbara enligt OECD guidelines nr 301 A-F* eller annan likvärdig metod och anaerobt nedbrytbara* enligt ISO 11734 eller annan likvärdig metod.

Följande föreningar är undantagna från kravet på nedbrytbarhet:

- icke-klorerade polymerer
- icke-klorerade naturliga och syntetiska vax
- konserveringsmedel
- iminodisuccinat
- parfymer (se specifika krav i O18, O19 och O20)
- färgämnen i professionella produkter (se eget krav i O23)
- denatureringsmedel i etanol

* Tvättballar som är avloppsfria undantas från kravet på anaerob nedbrytbarhet. Med avloppsfritt menas att det inte får ske något utsläpp till det kommunala reningsverket eller recipient.

- Nedbrytbarheten för samtliga organiska ämnen i bilvårdsmedel ska dokumenteras genom hänvisning till DID-listan. Om ämnet inte finns med på DID-listan ska annan dokumentation presenteras enligt avsnittet om nedbrytbarhet (bilaga 6).

- För tvättballar som är avloppsfria: Ange vilken avfallsmottagare som tar emot restfraktionen och beskriv vad som händer med den.

O17 Ämnen som inte får ingå i produkterna

Följande ämnen får inte ingå i produkterna:

- halogenerade och/eller aromatiska lösningsmedel
- organiska klorföreningar och reaktivt klor
- färgämnen i icke-professionella produkter (gäller inte spolarvätska)
- ämnen på kandidatlistan*
- långlivade, bioackumulerande och toxiska (PBT) organiska ämnen**
- (mycket långlivade och mycket bioackumulerande (vPvB) organiska ämnen**
- ämnen som anses vara potentiellt hormonförstörande av kategori 1 eller 2 på EU:s prioritetslista över ämnen som ska undersökas närmare när det gäller hormonförstörande effekter. Listan finns i sin helhet på http://ec.europa.eu/environment/chemicals/endocrine/pdf/final_report_2007.pdf (bilaga L, sidan 238 och framåt)
- linjära alkylbensensulfonater (LAS)
- alkylfenoletoxylater (APEO) och alkylfenolderivat (APD)
- kvartära ammoniumföreningar, som inte är lätt nedbrytbara
- bensalkoniumklorid
- siloxanerna D4, D5 och HMDS
- EDTA, DTPA

- perfluorerade och polyfluorerade alkylerade föreningar (PFAS)

* Kandidatlistan finns på ECHA: s webbplats: <http://echa.europa.eu/candidate-list-table>

** PBT- och vPvB-ämnen definieras i bilaga XIII i REACH (förordning 1907/2006/EG). Ämnen som uppfyller, eller ämnen som bildar ämnen som uppfyller PBT- eller vPvB-kriterierna finns angivna i <http://esis.jrc.ec.europa.eu/index.php?PGM=pbt>. Ämnen som har "skjutits upp" eller ämnen "under utvärdering" anses inte ha PBT- eller vPvB-egenskaper.

Intyg enligt bilaga 8.

O18 Parfymmer - IFRA

Användningen av parfymmer ska följa IFRA:s riktlinjer.

IFRA:s (International Fragrance Association) riktlinjer finns på www.ifraorg.org/guidelines.asp

Intyg från tillverkaren av bilvårdsmedel och från parfymtillverkaren om att användningen av parfymmer följer IFRA: riktlinjer, gärna enligt bilaga 8 och 9.

O19 Myskföreningar

Myskföreningar och polycykliska myskföreningar får inte ingå i bilvårdsmedel. Här omfattas bland annat följande ämnen:

Förening	CAS-nummer
Myskxylen	81-15-2
Myskambrette	83-66-9
Myskmosken	116-66-5
Mysktibetin	145-39-1
Myskketon	81-14-1
HHCB	114109-62-5, 114109-63-6, 1222-05-5, 78448-48-3 och 78448-49-4
AHTN	1506-02-1 och 21145-77-7

Intyg från tillverkaren av bilvårdsprodukten och från parfymtillverkaren om att föreningarna som anges i kravet inte ingår i produkten, enligt bilaga 9

O20 Allergiframkallande doftämnen

Allergiframkallande doftämnen som anges i tabellen i O20 får inte ingå i produkten.

Tabell O20

Parfymämnen	CAS-nummer
Amyl cinnamal	122-40-7
Bensylalkohol	100-51-6
Cinnamylalkohol	104-54-1
Citral	5392-40-5
Eugenol	97-53-0
Hydroxycitronellal	107-75-5
Isoeugenol	97-54-1
Amylcinnamylalkohol	101-85-9
Bensylsalicylat	118-58-1
Cinnamal	104-55-2
Kumarin	91-64-5
Geraniol	106-24-1
Hydroxyisohexyl 3-cyklohexen karboxaldehyd	31906-04-4
Anisylalkohol	105-13-5
Bensylcinnamat	103-41-3

Farnesol	4602-84-0
Butylfenylmetylpropional	80-54-6
Linalool	78-70-6
Bensylbensoat	120-51-4
Citronellol	106-22-9
Hexyl cinnamal	101-86-0
D-limonen	5989-27-5
Alfa-isometyl-jonon	127-51-5
Metylheptinkarbonat (metyl 2-oktynoat)	111-12-6
Ekmosseextrakt	90028-68-5
Trämosseextrakt	90028-67-4

Parfymer i professionella produkter för automatiska tvättanläggningar är undantagna krav på klassificering H334 och/eller H317 om emballaget är utformat på ett sätt där användaren inte riskerar att komma i kontakt med produkten.

- Intyg från tillverkaren av bilvårdsmedel och från parfymtillverkaren att inga allergiframkallande parfymämnen ingår i produkten, enligt bilaga 9.

021 Konserveringsmedel

Konserveringsmedel som ingår i produkter eller i ingående ämnen får inte vara potentiellt bioackumulerbara. Konserveringsmedel anses inte bioackumulerbara om följande är uppfyllt:

Klassificering	OECD 107 eller 117	OECD 305
Inte bioackumulerbar	$\log K_{OW} < 4,0$	BCF < 500

Om det finns tecken på både BCF och $\log K_{OW}$ ska värdet för högst uppmätt BCF användas.

- Dokumentation för BCF eller $\log K_{OW}$.

022 Flyktiga organiska föreningar

Produkten kan endast innehålla en begränsad mängd flyktiga organiska föreningar (VOC) som kan bidra till bildandet av fotokemisk smog, beräknat som POCP (Photochemical Ozon Creation Potential).

För produkter som har ett VOC-innehåll på < 6,0 % behöver POCP-beräkningen inte genomföras då kravet kommer att uppfyllas också i ett ”worst case”-scenario.

Maximalt innehåll av VOC i produkten är 60 g etenekvivalenter/kg produkt.

$$\frac{\sum (m_i \cdot POCP_i + m_2 \cdot POCP_2 + \dots)}{m_{\text{produkt}}} \leq 60 \text{ g C}_2\text{H}_2 \text{ ekvivalenter/kg}$$

m_i - massan i gram av VOC_i i produkten.

$POCP_i$ - VOC_i -ämnets faktor i tabell 1 i bilaga 10. POCP-värde för varje ingående ämne/råvara ska sättas in i formeln.

m_{produkt} produktens massa i kg

Organiska ämnen definieras som VOC vid ångtryck > 0,01 kPa vid 20 °C.

Finns det ingen information om ångtrycket för ett organiskt ämne med en kokpunkt < 250 °C vid 101,3 kPa (1 atm) ska det organiska ämnet tas med i POCP-beräkningen.

POCP: Photochemical Ozon Creation Potential (fotokemisk ozonbildningspotential, som är huvudbeståndsdel i smog)

För lösningsmedel som inte finns med på listan i bilaga 10 kan POCP-värden från utförda tester ligga till grund för beräkning av tillåtet innehåll av VOC, eller ”worst case” för VOC-gruppen kan användas.

Vid superkoncentrater görs POCP-beräkningen på brukslösningen (dvs. vid maximalt rekommenderad dosering).

- Innehållsförteckning och försäkran om att kravet uppfylls, inklusive beräkning av VOC-halten.

023 Färgämnen

Pigment i färger får inte innehålla bly, kadmium, kvicksilver och krom med oxidationstal 6, aluminium eller koppar.

Färger som ingår i produkten som ingrediens eller i en råvara ska vara godkända för användning i livsmedel i något nordiskt land. Alternativt ska färgen inte vara bioackumulerbar. Färgämnen anses inte vara bioackumulerbara om följande är uppfyllt:

Klassificering	OECD 107 eller 117	OECD 305
Inte bioackumulerbar	$\log K_{ow} < 4,0$	$BCF < 500$

Om det finns tecken på både BCF och $\log K_{ow}$ ska värdet för högst uppmätt BCF användas.

- Intyg om att kravet uppfylls.
- Angivande av E-nummer (nummer som tilldelas vid godkännande av livsmedel), alternativt $\log K_{ow}$ eller BCF.

024 PVC i emballage

PVC och andra halogenerade plaster får inte ingå i primäremballaget (inklusive korkar/lock/pumpar och etiketter).

- Redogörelse för vilken typ av plastemballage som används.

1.4 Energi

Grundlicensinnehavaren är undantagen från krav O25 och har inte möjlighet att tilldelas poäng i kraven P2–P4.

025 Automatisk portstängning

Tvätthallar med portar in och ut ur tvätthallen ska ha ett system för automatisk portstängning som ska vara i drift under perioder som kräver uppvärmning för tillfredsställande drift.

Tvätthallar med fast monterad tvättutrustning för genomkörning av tåg och andra spårgående transportmedel under tvättprocessen undantas från kravet.

- Kontrolleras vid inspektionsbesök.

P2 Energirapportering (2p)

Redovisning av beräknade årliga värden för energiförbrukning per energityp (el, fjärrvärme, olja m.m.) ger 2 poäng.

- Redogörelse enligt kravet.

P3 Automatstyrd belysning (1p)

Automatstyrd belysning i tvätthall ger 1 poäng.

- Kontrolleras vid inspektionsbesök.

P4 Energibesparande åtgärder (max. 2p)

Genomförande av energiåtgärder som påtagligt minskar energiförbrukningen (poäng tilldelas efter godkännande av Nordisk Miljömärkning). Det tilldelas 1 p per åtgärd, max. 2 p.

- Redogörelse enligt kravet.

1.5 Särskilda krav och egenkontroll

Grundlicensinnehavaren är undantagen från kraven O27 och O28.

O26 Tömning av slam

Tankar och behållare i reningsanläggningar med recirkulerat vatten ska fyllas med rent vatten. Vid tömning av slam måste säkerställas att slambilen inte är kontaminerad av tungmetaller eller bakterier.

Avfall från olje- och slamavskiljare samt andra föroreningar från reningsanläggningen ska hanteras av en anläggning som är godkänd av myndigheterna för att behandla denna typ av avfall.

- Intyg enligt bilaga 5 om att slambilen inte är förorenad av tungmetaller eller bakterier före slamtömning, samt ett intyg om att avfall från olje- och slamavskiljare samt andra föroreningar från reningsanläggningen hanteras av en anläggning som är godkänd av myndigheterna för att behandla denna typ av avfall.

O27 Tömningssystem för toaletter

Detta krav gäller för tvättanläggningar för bussar, lastbilar, tåg och andra spårgående transportmedel.

Om tvättanläggningen är avsedd för tvätt av bussar, lastbilar, tåg och andra spårgående transportmedel med toalett ska det finnas ett tömningssystem som säkerställer att toalettavfall inte töms så att det recirkulerade vattnet förorenas.

Om det inte finns möjlighet att tömma toaletter ska kunden informeras om att toaletten inte får tömmas på anläggningen på grund av risken för smittspridning.

- Redogörelse för hur tömningssystemet för toaletter fungerar och redogörelse för hur kunderna informeras om det inte finns något tömningssystem.

O28 Specialfordon

Vid tvätt av fordon som kräver särskild hygien, t.ex. fordon som omfattas av EG 852/2004 (Regulation on the hygiene of foodstuffs), får endast färskvatten användas, dvs. inte recirkulerat vatten. Utsläppsvärdena per fordon måste ändå uppfyllas. Om anläggningen tvättar fordon som kräver extra hög hygien och fordon som kan tvättas med recirkulerat vatten ska anläggningen vara utrustad med så kallat dubbelt system. Med dubbelt system menas att anläggningen tillfälligt kan gå över till att endast använda färskvatten

- Redogörelse för hur fordon som kräver särskild hygien tvättas.

O29 Egenkontroll

Egenkontroll och journalföring ska utföras enligt ett program för egenkontroll där följande ska framgå:

- Färskvattenförbrukning och antal transportmedel ska journalföras varje månad.
- Årsmedelvärde för färskvattenförbrukning ska beräknas som antal liter/tvätt eller liter/12 meter tåg.
- Reklamationer av allvarlig karaktär ska journalföras.

Detta ska skickas till Nordisk Miljömärkning en gång per år.

För grundlicensinnehavare ska dessutom dokumenteras:

- Utsläppsprover ska tas under perioden 1 november – 30 april.
- Utsläppsvärdena ska analyseras och beräknas per tvätt eller 12 meter tåg för $\sum$ Pb, Ni, Cr och Cd, Zn, Cu, Sb* och olja.

* Gäller endast tvättballar för tåg och andra spårgående transportmedel.

För grundlicensinnehavaren ska utsläppsproverna tas en per år från referensanläggningen som ingår i grundlicensen och 10 % av de anläggningar som använder grundlicensen, dock minst en anläggning och maximalt fyra anläggningar per år.

För licensinnehavare som inte är kopplade till en grundlicens ska utsläppsproverna tas vartannat år.

- Dessa uppgifter ska sammanställas i en årlig rapport och skickas till Nordisk Miljömärkning före den 30 april det år som det ska rapporteras. Bilaga 2 kan användas tillsammans med egenkontrollen.

P5 Avfall (1 p)

Tvättanläggningar som källsorterar emballage från levererade tvätt- och reningskemikalier och som levereras till återvinningsanläggning för återanvändning eller återvinning, kan tilldelas 1 poäng.

Detta krav gäller inte för grundlicensinnehavare.

- Faktura eller kopia av avtal där det framgår att avfallsfraktionerna går till återanvändning eller materialåtervinning.

1.6 Summering av poäng

Automatiska tvättanläggningar ska uppnå **minst 6 poäng** för att bli Svanenmärkta.

Manuella tvättanläggningar ska uppnå **minst 4 poäng** för att bli Svanenmärkta.

Poäng delas ut för följande krav:

- P1:** Utsläpp av ftalater (1 p)
- P2:** Energirapportering (2 p)
- P3:** Automatisk ljusstyrning (1 p)
- P4:** Energibesparande åtgärder (2 p)
- P5:** Avfall (1 p)

Dessutom ges poäng för:

Lägre vattenförbrukning än minimikravet (**O7**) (upp till 2 p)

Högre procentandel Svanenmärkta bilvårdsmedel (**O8**) (upp till 3 p)

Grundlicens

För grundlicensinnehavare finns inget krav på uppnådda poäng, men det ska redogöras för hur många poäng grundlicensinnehavaren har uppnått när det gäller:

- vattenförbrukning (O7)
- procentandel Svanenmärkta bilvårdsmedel (O8)

Samtliga licensinnehavare ska använda minst 30 % Svanenmärkta bilvårdsmedel i sina anläggningar.

Krav	Uppnått resultat	Möjliga poäng	Uppnådda poäng
Utsläpp av ftalater (P1)	Före rening: Efter rening:	1p	
Vattenförbrukning (O7)	liter/ tvätt	Personbiltvätt	
		F, I, N och S:	65 liter: 1p 45 liter: 2p
		DK:	50 liter: 1p 35 liter: 2p
		Manuella anläggningar:	60 liter: 1p (Norden) 40 liter: 1p (Danmark)
		Tvättanläggningar för lastbilar och bussar:	
		F, I, N och S:	200 liter: 1p 135 liter: 2p
		DK:	155 liter: 1p 105 liter: 2p
		Manuella anläggningar:	190 liter: 1p (Norden) 130 liter: 1p (Danmark)
		Tvättanläggningar för tåg och andra spårbundna transportmedel	
		DK, F, I, N och S	100 liter: 1p 65 liter: 2p
Kemikalier (O8)		≥ 76 % miljömärkta produkter: 3p 51–75 % miljömärkta produkter: 2p 31–50 % miljömärkta produkter: 1p	
Energirapportering (P2)		Beräknade årliga värden för energiförbrukning fördelat per energityp (el, fjärrvärme, olja, m.m.): 2p	
Automatstyrd belysning (P3)		Automatstyrd belysning: 1p	
Energibesparande åtgärder (P4)		Genomförande av energiåtgärder som påtagligt minskar energiförbrukningen (poäng tilldelas efter godkännande av Nordisk Miljömärkning). Det tilldelas 1p per åtgärd, max. 2p .	
Avfall (P5)		Källsortering av emballage vid leverans av tvätt- och reningskemikalier och leverans till avfallsanläggning för återanvändning eller materialåtervinning: 1p	
Totalt antal poäng:			poäng

2 Miljöledning inklusive myndighetskrav

030 Miljöpolicy

Företaget ska utarbeta en kortfattad miljöpolicy som beskriver företagets ambitionsnivå samt målsättning med miljöarbetet. Miljöpolicyen ska vara undertecknad av företagets VD.

Kopia av rutiner i miljöledningen.

031 Organisation och ansvar

Det ska finnas en organisationsplan där ansvarsområden och funktioner framgår. Det ska också framgå vem som är kontaktperson när det gäller Svanen-märkningen, inköpsansvarig, marknadsansvarig och driftansvarig för tvättanläggningen samt vem som är ansvarig för utbildning.

Redogörelse enligt kravet och en kopia av rutiner i miljöledning.

032 Rutiner och instruktioner

Varje tvättanläggning ska ha dokumenterade rutiner och instruktioner för hur miljömärkningskriterierna uppfylls när det gäller:

- daglig kontroll av tvätt- och reningsanläggningen som omfattar kontroll att reningsutrustningen är i funktion och i drift när tvättanläggningen är i bruk.
- genomförande av egenkontroll
- tvättanläggningens drift och underhåll
- rapportering om oförutsedda avvikelser och planerade ändringar (t.ex. byte av kemikalier) till Nordisk Miljömärkning

Tvättanläggningen måste också ha rutiner som säkerställer tillfredsställande skydd mot överföring av bland annat legionella och E. coli.

Rutinerna ska innehålla följande text:

- Vid driftstopp i mer än 30 dagar ska vattenprov tas och skickas för analys. Anläggningen får inte tas i drift förrän analysresultaten visar att förekomsten av skadliga bakterier ligger under en säker nivå.

Tvättanläggningen får inte användas om reningsanläggningen inte är i drift.

Åtgärder som rening och desinficering bör också övervägas om anläggningen eller delar av den har förändrats på ett väsentligt sätt eller öppnats i underhållssyfte på ett sådant sätt att risk för smitta har förekommit eller kan inträffa.

Redogörelse enligt kravet.

033 Utbildning

Samtliga anställda och annan personal som deltar i den dagliga driften ska ha kunskap för att kunna säkerställa att kraven för Svanenmärkningen uppfylls.

Redogörelse för personalens utbildning och kompetens.

034 Förvaring och hantering av kemikalier

Kemikalier ska förvaras på ett säkert sätt och enligt kraven i säkerhetsdatabladet.

Kemikalier bör förvaras avskilt för att inte riskera utsläpp.

Golvavlopp ska vara plomberat eller utrustas med ventiler för att begränsa kemikalie-spill. Alternativt ska kemikalier förvaras avskilt, exempelvis med ett hölje/kant som avgränsar kemikalierna. Avgränsningen ska rymma den största behållarens volym och 10 % av den totala övriga lagervolymen.

Emballage för kemiska produkter ska vara utformade så att användaren inte riskerar att komma i kontakt med produkten vid dosering eller vid byte av doseringspumparna.

☒ En redogörelse för hur kemikalier förvaras och hur golvbrunnen i kemikalieutrymmet är konstruerad.

☒ Redogörelse för hur emballaget är utformat.

035 Säkerhetsdatablad

Säkerhetsdatablad för de kemiska produkter som används för rengöring och vattenrening ska vara lättillgängliga på anläggningen.

☒ Redogörelse för hur säkerhetsdatabladerna förvaras.

036 Information om användning av egna produkter/avfettningsmedel

Kunderna bör informeras om att användning av egna produkter/avfettningsmedel inte är tillåtet. Detta gäller för både manuella och automatiska tvättanläggningar.

🔍 Kontrolleras vid inspektionsbesök.

037 Kvalitet

Transportmedel ska efter tvätt i anläggningen vara lika rena som efter tvätt i en annan tvättanläggning med motsvarande tvättmetoder.

☒ Redogörelse över reklamationer.

038 Lagar

Verksamheten måste uppfylla miljölagstiftningen i respektive land. Detta innebär bland annat att utsläppsvatten ska avledas enligt miljömyndigheternas anvisningar. Det ska finnas rutiner för att tolka vilka krav miljölagstiftningen ställer samt för att övervaka att tvättanläggningen uppfyller dessa krav.

Ingen dokumentation krävs, men Nordisk Miljömärkning kan återkalla licensen om kravet inte är uppfyllt.

039 Inköpsrutiner

Grundlicensinnehavare och licensinnehavare som inte använder sig av grundlicens ska ha rutiner för inköp av kemikalier för att säkerställa att produkterna lever upp till Svanens krav för kemikalier i tvätthallar eller vara Svanenmärkta.

Grundlicensinnehavare och licensinnehavare som inte använder sig av grundlicens ska i sina inköpsrutiner ha rutiner för inköp av ny utrustning som säkerställer mer energieffektiva lösningar.

📖 Kopia av rutiner i miljöledningen.

040 Teknisk service

Dokumenterade rutiner eller serviceavtal som säkerställer regelbunden kontroll och service.

Serviceprotokoll ska sparas och finnas lättillgängliga.

📖 Kopia av rutiner i miljöledningen/alternativt serviceavtal som visar hur kontrollen sker.

🔍 Serviceprotokoll, mätprotokoll och andra journaler kontrolleras på plats.

O41 Kundinformation

Kunderna ska informeras om att de använder en Svanenmärkt tvättanläggning samt vad det innebär.

Kopia av rutiner i miljöledningen som beskriver hur kunderna informeras.

O42 Dokumentation från sökanden

Kopior av ansökan samt fakta- och beräkningsunderlag (inklusive testrapporter, dokument från underleverantörer och liknande) på den dokumentation som har skickats in i samband med ansökan ska finnas tillgängligt.

Kontrolleras på plats.

O43 Årlig uppföljning

Varje år (30 april) ska miljökraven följas upp av den person som ansvarar för Svanenlicensen och därefter skickas in till Nordisk Miljömärkning.

Det som ska skickas in är:

- Årsmedelvärde för vattenförbrukning (O7).
- Antal tvättade transportmedel per år.
- Utsläppsvärden beräknade per tvätt eller 12 meter tåg (O6) (licensinnehavare som använder grundlicens är undantagna från detta krav).
- Översikt över kemikalier (O8).

O44 Marknadsföring

Marknadsföringskravet är borttaget enligt beslut av Föreningsstyrelsen den 17 November 2014.

Regler för Svanenmärkning av tjänster

För att enkelt kunna identifiera Svanenmärkta tjänster, ska licensnumret samt en beskrivande undertext skrivas ut tillsammans med Svanenmärket.

Den beskrivande undertexten för 074 Tvätthallar för transportmedel är: **Tvätthall**

Mer information om regler, avgifter och grafiska riktlinjer finns på www.svanen.se/regelverk/

Efterkontroll

Nordisk Miljömärkning kan kontrollera att tvätthallen uppfyller Nordisk Miljömärknings krav även efter att licens har beviljats. Det kan t.ex. ske genom besök på plats eller stickprovskontroll.

Visar det sig att tvätthallen inte uppfyller kraven kan licensen dras in.

Stickprov kan även tas i tvättanläggningen och analyser utföras av ett opartiskt laboratorium. Om inte kraven uppfylls kan Nordisk Miljömärkning kräva att licensinnehavaren betalar analyskostnaderna.

Kriteriernas versionshistorik

Nordisk Miljömärkning fastställde version 3.0 av kriterierna för fordonstvättar den 23 oktober 2013 och de gäller till 31 oktober 2018.

Den 17 november 2014 beslutade Föreningsstyrelsen att krav O44 Marknadsföring ska tas bort. Detta görs som en redaktionell ändring och ingen versionsändring görs.

Den 14 december 2017 beslutade den nordiska kriteriegruppen att förlänga kriterierna till och med 31 december 2020. Den nya versionen heter 3.1.

Den 15 januari 2019 beslutade Nordisk Miljömärkning att förlänga kriterierna till den 31 december 2021. Den 13 mars 2019 beslutades det vidare att utvidga kriterierna med tvätthallar för tåg och andra spårgående transportmedel. Den nya versionen heter 3.2.

Den 16 december 2019 beslutade den nordiska kriteriegruppen att förlänga kriterierna till och med 30 juni 2022. Den nya versionen heter 3.3.

Den 8 december 2020 beslutade den nordiska kriteriegruppen att förlänga kriterierna till och med 31 december 2023. Den nya versionen heter 3.4.

Den 12. april 2021 beslutade Nordisk Miljömärkning att justera krav O16 så att tvätthallar som är avloppsfria undantas från kravet på anaerob nedbrytbarhet. Den nye versionen heter 3.5.

Den 29 november 2022 beslutade den nordiska kriteriegruppen att förlänga kriterierna till och med 31 december 2024. Den nya versionen heter 3.6.

Nya kriterier

Vid en framtida revision bör följande punkter beaktas:

- Överväg att ställa krav på tvättanläggningens reningseffektivitet. Samla in data för att avgöra hur många procent organiskt material en reningsanläggning har kapacitet för att ta bort (beräknat i minskad COD-koncentration i avloppsvattnet jämfört med inloppsvattnet).
Överväg möjligheten att ställa krav på rengöringseffektivitet i förhållande till utrustningens tvättkapacitet.
- Titta på möjligheten att ställa krav på tvättanläggningens samlade energiförbrukning.
- Skärpta krav för utsläpp från anläggningarna. Lägre gränser för de existerande ämnen och flera ämnen på listan.
- Skärpta krav på flyktiga organiska ämnen (VOC) i bilvårdsmedlen.
- Fundera på om det är relevant att ställa krav på buller från tvättanläggningar.
- Undersök materialet i tvättborstar och huruvida de består av bl.a. PVC och andra oönskade ämnen, samt överväg om det är relevant att ställa krav på borstmaterialet.

Bilaga 1 Samordning mellan leverantörer till tvättanläggningen (O1)

Tvättanläggning
Adress

Beskrivning av tvättanläggningen:

Typ av tvättanläggning:	☐ Automatisk ☐ Manuell (GDS – gör-det-själv)
Dimensionering:	☐ Personbilar ☐ Bussar ☐ Lastbilar ☐ Tåg och andra spårgående transportmedel
Tvättmetod:	☐ Högtryck ☐ Borsttvätt ☐ Annan
Antal transportmedel som tvättanläggningen är dimensionerad för per dygn (24 tim.):	Antal:
Maximalt antal transportmedel som tvättas per dygn (24 tim.)	Antal:

Leverantörer av tvättanläggningen:

Leverantör av tvättanläggning (utrustning/inredning):

Produktnamn på tvättanläggningen:

Typ av tvättanläggning:

Vid manuella tvättanläggningar - används recirkulerat vatten till manuell tvätt? (O4)

Ja Nej

Leverantör av reningsanläggning:

Produktnamn på reningsanläggning:

Typ av rening:

Är reningssystem dimensionerat för att belastas med avloppsvatten från områden som används till annat än tvätt av transportmedel?

Är slam- och oljeavskiljare del av den reningstekniska lösningen?

Ja Nej

Ja Nej

Leverantör av tvätt- och reningskemikalier:

--

Produkter som används för tvätt och rening:

Produktnamn	Funktion

Intyg från leverantörerna:

Intyg att ovanstående, anpassad tvättmetod, reningsteknik och kemikalier är kompatibla i förhållande till den angivna tvättvolym som har beskrivits ovan.

Leverantör av tvättanläggning (utrustning/inredning)
Underskrift
Namn (versaler)
Ort och datum

Leverantör av reningsanläggning
Underskrift
Namn (versaler)
Ort och datum

Leverantör av tvätt- och reningskemikalier
Underskrift
Namn (versaler)
Ort och datum

Bilaga 2 Rapport vid förstagångskontroll (O5)

Tvättanläggning
Adress

Uppskattat antal tvättar per år:	
Maximalt antal transportmedel per dygn:	
Datum för provtagning	
Datum för senaste slamtömning:	
Antal transportmedel tvättade efter senaste slamtömningen och före provtagningen:	

Provtagningar genomfördes:

automatisk flödesproportionell andra metoder (specificera): _____

Tabell 1: Redogörelse för antal fordonstvättar och vattenförbrukning under provtagningsperioden

	D 1	D 2	D 3	D 4	D 5	D 6	D 7	Σ
Antal transportmedel som tvättas								
Vattenförbrukning totalt (liter)								
Vattenförbrukning per transportmedel (liter/transportmedel)								

Tabell 2: Redogörelse för utsläpp under provtagningsperioden

(Krav O6)	Koncentration i avloppsvatten	Mängd utsläpp per bil/fordon eller per 12 meter tåg	Total mängd utsläpp under en vecka
ΣBly (Pb) + Nickel (Ni) + krom (Cr)	mg/l	mg/bil eller 12 meter tåg	g
Kadmium (Cd)	mg/l	mg/bil eller 12 meter tåg	mg
Zink (Zn)	mg/l	mg/bil eller 12 meter tåg	g
Koppar (Cu)	mg/l	mg/bil eller 12 meter tåg	g
Oljeindex	g/l	g/bil eller 12 meter tåg	g
Antimon (Sb)	mg/l	mg/ eller 12 meter tåg	mg
DEHP (valfritt)	Före rening: Efter rening:		

Kommentar:

Underskrift, analyslaboratorium:

Namn
Underskrift
Namn (versaler)
Ort och datum

Bilaga 3   Översikt över kemikalier (O8)

Intyget nedan kan användas av sökanden i samband med ansökan om licens för tvätthall för transportmedel.

Intyget gäller tvättanläggningen med följande namn:

Tvättanläggning
Adress
Leverantör/importör

Bilvårdsmedel, kemikalier och vattenreningskemikalier som används tvättanläggningen skrivs in i tabellen nedan.

Översikt över kemikalier som används vid drift av tvättanläggningen.

Namn på kemikalie	Tillverkare/leverantör	Funktion (avfettning, vax etc.)	Miljömärkning (licensnummer)	HMS-datablad

Sökandes underskrift:

Ort och datum	Telefon
Ansvarig person	E-postadress
Underskrift	

Vid förändringar i användningen av kemikalier ska ett nytt intyg skickas till Nordisk Miljömärkning.

Bilaga 4 Intyg för bilvårdsmedel som inte är Svanenmärkta (O8)

Tillverkare
Produktnamn

Kunskap om kriterier för tvätthallar för transportmedel

Vi har tagit del av kriterierna för Svanenmärkta tvätthallar för transportmedel och satt oss grundligt in i kraven för kemikalier som används i Svanenmärkta tvätthallar för transportmedel, vilka beskrivs i kapitlet om kemikalier i kriteriedokumentet.

Ja   Nej

Uppfyllande av kraven

Ovanstående produkt uppfyller samtliga krav på kemikalier som anges i kriterierna för Svanenmärkta tvätthallar för transportmedel, som omfattar krav på:

- Klassificering av produkten (O12)
- Superkoncentrater (O13)
- CMR-ämnen (O14)
- Nanomaterial/-partiklar (O15)
- Organiska ämnen, nedbrytbarhet (O16)
- Ämnen som inte får ingå i produkterna (O17)
- Parfymer - IFRA (O18)
- Myskföreningar (O19)
- Allergiframkallande parfymämnen (O20)
- Konserveringsmedel (O21)
- Flyktiga organiska ämnen (VOC) (O22)
- Färgämnen (O23)
- PVC i emballage (O24)

Ja   Nej

Tillverkarens underskrift:

Ort och datum	Telefon
Ansvarig person	E-postadress
Underskrift	

Bilaga 5 Intyg för slamtömning (O26)

Nedanstående intyg kan användas av sökande i samband med ansökan om licens för tvätthall för transportmedel.

Företag
Adress
Tvättanläggning som slamsugs

Vid tömning av reningsanläggning på den tvätthall som anges ovan intygar vi härmed att slamsugningsbilen inte är kontaminerad av tungmetaller eller bakterier.

Ort och datum	Telefon
Ansvarig person	E-postadress
Underskrift	

Bilaga 6 Förklaringar, analyser och kontroll

1 Vattenprovtagning

Vid förstagångsansökan eller vid större ändringar ska en förstagångskontroll (O5) genomföras där man med hjälp av vattenprover kontrollerar att utsläppskraven i O6 uppfylls.

Under licensens giltighetstid ska det för grundlicensinnehavare och licensinnehavare där grundlicens inte ingår kontrolleras med hjälp av vattenprover att utsläppskraven i O6 uppfylls. Dessa ska utföras under perioden 1 november - 30 april.

Provtagning ska utföras ca 1 år efter att licensen har beviljats. Det är inte nödvändigt att skicka in en årlig rapport det första året efter licensen har beviljats om förstagångskontrollen (O5) är genomförd under samma tidsperiod.

Om exempelvis proven för årsrapporten 2012 har tagits i november–december både under 2011 och 2012 är det resultaten från provtagningen år 2011 som ska redogöras för i tabellen. Resultat från november – december 2012 blir styrande för utsläppen under 2013. Om proverna däremot har tagits under första kvartalet år 2012 kan man redogöra för de här resultaten i årsrapporten för 2012.

Nordisk Miljömärkning förbehåller sig rätten att kräva ytterligare vattenprovtagning under licensens giltighetsperiod om det anses relevant (t.ex. i samband med byte av kemikalier, byte av tvättutrustning eller oregelbunden drift av tvättanläggningen).

Provtagare	Provtagningen ska utföras av en person från ackrediterat organ eller person med certifikat/diplom från utbildning inom vattenprovtagning
Provtagningsperiod/årstid	Provtagningen ska genomföras under perioden 1 november - 30 april och under en period då minst 10 % av antalet transportmedel per år tvättas och efter att slam-/oljeavskiljaren har tömts.
Provtagningspunkt	Provtagningen ska göras i en punkt efter reningsutrustningen men före anslutningspunkt till kommunalt avloppsnät/recipient där hela vattenflödet från tvättanläggningen passerar. Det ska vara turbulens i provtagningspunkten för att undvika att provet tas från skiktat vatten.
Provtagningsteknik	Provet ska tas genom automatisk flödesproportionell provtagning eller manuell stickprovstagning.
Antal prov vid automatisk flödesproportionell provtagning	Vid förstagångskontroll (O5): Två stycken spillvattenprover (dygnsprover) ska genomföras inom provtagningsperioden, och det ska vara minst en månad mellan de två provtagningar. Vid egenkontroll (O29): Ett spillvattenprov (dygnsprov) ska göras inom provtagningsperioden.
Antal prov vid manuell stickprovstagning	Vid förstagångskontroll (O5): Två stycken stickprovstagningar ska genomföras inom provtagningsperioden, och det ska vara minst en månad mellan de två provtagningarna. Stickprovstagningar ska genomföras samtidigt som bilar tvättas i tvättanläggningen. Vid egenkontroll (O29): En stickprovstagning ska genomföras inom provtagningsperioden.

Belastning	Stickprovstagning ska genomföras samtidigt som bilar tvättas i tvättanläggningen så att reningsanläggningen är belastad.
Vattenförbrukning	Vid förstagångskontroll ska färskvattenförbrukningen mätas under en vecka (7 dagar). Vattenförbrukningen per fordon beräknas genom att dividera vattenförbrukningen med antalet fordon som tvättades under samma period. Årsgenomsnittet för vattenförbrukningen till egenkontrollen (O29) ska beräknas som antalet liter per år dividerat med antalet fordonstvättar per år. Redogörelsen för den totala vattenförbrukningen ska omfatta all vattenförbrukning i fordonstvätten. Mängden vatten som används för att fylla systemet efter tömning ska inte tas med i beräkningen av vattenförbrukningen per fordon (förutsatt att vattnet inte släpps ut under påfyllning). För lastbil/buss beräknas eller uppskattas först antalet tvättade fordonsenheter. Vattenförbrukningen divideras därefter med antalet fordonsenheter. För tåg och andra spårgående transportmedel divideras vattenförbrukningen per 12 meter tåg.
Utsläpp per fordonsenhet	Utsläpp per fordonsenhet beräknas genom att vattenförbrukningen under provtagningsperioden (liter/fordonsenhet) multipliceras med analysresultatet från provtagningen (mg/liter). Då får man fram utsläpp per fordonsenhet. Utsläpp av respektive parameter beräknas genom att vattenförbrukningen per bil/fordonsenhet (l/bil eller l/fordonsenhet), minus uppskattad vattenförlust i systemet (max 15 l/bil eller 45 l/fordonsenhet).
Analysparameter	Stickproven analyseras för: <ul style="list-style-type: none"> • Σ bly (Pb), nickel (Ni) och krom (Cr) • Kadmium (Cd) • Zink (Zn) • Koppar (Cu) • Oljeindex • Antimon (Sb)
Provhantering	De insamlade proven ska hanteras så att det inte uppstår förändringar i provens sammansättning. Det innebär att såväl uppsamlingsbehållare som provflaskor ska vara rena. Prov som ska analyseras för oljeindex tas direkt i en glasbehållare och förvaras mörkt vid en temperatur mellan 0 och +4°C till dess att analysen utförs.
	Uppsamlingsbehållare (gäller metaller) ska skakas ordentligt innan proven förs över till de provflaskor som skickas till laboratoriet.
Slam	Uppgifter om mängd slam/vatten som tas om hand ska framgå av faktura eller transportkvittens från entreprenören som ansvarar för slamtömning.

2 Analyslaboratorier

Analyslaboratoriet ska uppfylla de allmänna kraven enligt standarden EN ISO 17025 eller vara ett officiellt GLP-godkänt analyslaboratorium.

Sökandens analyslaboratorium/mätning kan godkännas för analyser och mätningar om:

- myndigheterna övervakar provtagnings- och analysprocessen, eller om
- tillverkaren har ett kvalitetssystem där provtagningen och analyser ingår och som är certifierade enligt ISO 9001 eller ISO 9002, eller om
- tillverkaren kan visa att det finns en överensstämmelse mellan ett förstagångstest utfört som ett parallelltest mellan en opartisk testinstitution och producentens

eget laboratorium, och att tillverkaren tar prov i överensstämmelse med en fastställd provtagningsplan.

3 Analyismetoder

Miljömärkningsorganisationen kan i undantagsfall acceptera andra analyismetoder än de som anges nedan, under förutsättning att sökanden kan styrka att mätnoggrannheten är minst lika bra.

	Krav	Analysmetod
Metaller Kadmium (Cd) Bly (Pb) Koppar (Cu) Krom (Cr) Nickel (Ni) Zink (Zn) och Antimon (Sb)	O6	EN ISO 11885 eller likvärdig nationell standard
Oljeindex	O6	EN 9377-2 eller likvärdig nationell standard
Ftalater DEHP (dietylhexylftalat) DBP (dibutylftalat) BBP (butylbensylftalat) DIBP (diisobutylftalat)	P1	GC-MS-metod (Gas Chromatography-mass spectrometry) med detektionsgräns $\leq 0,5$ mikrogram/liter. Metoden ska vara ackrediterad eller på annat sätt validerad.
Akvatisk akuttoxicitet		201-203 i OECD:s riktlinjer
Biologiskt nedbrytbart	O16	Aerobt: 301 A-F i OECD:s riktlinjer Anaerobt: ISO 11734
Potentiellt bioackumulerbart	O21 O23	BCF – fastställs enligt 305 i OECD:s riktlinjer logK _{ow} eller logPOW fastställs enligt 107 i OECD:s riktlinjer, ev. 117 i OECD:s riktlinjer.

4 Ekotoxikologiska testmetoder

Internationella testmetoder (OECD Guidelines for Testing of Chemicals, ISBN 92-64-1222144) eller likvärdiga metoder ska användas för dokumentation. Om likvärdiga metoder används måste dessa bedömas av ett oberoende organ för att säkerställa att resultaten är överensstämmande. De relevanta testmetoder som ska användas anges nedan. Metoderna finns på:

http://puck.sourceoecd.org/vl=31948566/cl=20/nw=1/rpsv/periodical/p15_about.htm?jnlissn=1607310x

5 Akut/kronisk akvatisk toxicitet

För akut akvatisk toxicitet används testmetoder nr 201, 202 och 203 i OECD Guideline for testing of chemicals (ISBN 92-64-1222144) eller andra likvärdiga metoder.

För kronisk akvatisk toxicitet används testmetoder nr 210, 211, 215, 229 i OECD's guidelines for testing of chemicals eller andra likvärdiga testmetoder.

6 Bioackumulering

För att få en uppfattning om ett ämnes förmåga att ackumuleras i organismer kan biokoncentrationsfaktorn (BCF) för fisk eller fördelningsfaktorn oktanol/vatten (POW eller K_{ow}) bestämmas.

Någon av följande metoder ska ligga till grund för bedömningen: OECD 107, 117 eller 305 och klassificeringen enligt följande:

Klassificering	OECD 1078 eller 117	OECD 305
Inte bioackumulerbar	$\log K_{ow} < 4,0$	BCF < 500
Bioackumulerbar	$\log K_{ow} > 4,0$	BCF $\geq$ 500

OECD:s testanvisning 107 kan inte tillämpas på ytaktiva ämnen som har både fett- och vattenlösande egenskaper. Baserat på vad man vet i dag, måste det för sådana ämnen visas med en hög grad av säkerhet att de och deras nedbrytningsprodukter inte utgör någon fara för vattenlevande organismer i ett längre tidsperspektiv.

Datormodeller (så som BIOWIN) accepteras, men om resultaten av modellberäkningarna ligger nära gränsvärdena eller om Nordisk Miljömärkning har motsäggande data, kan säkrare information krävas.

Om det finns tecken på både BCF och $\log K_{ow}$, ska värdet för högst uppmätt BCF användas.

7 Aerob nedbrytbarhet

För att bestämma om ett organiskt ämne är lätt nedbrytbart används testmetoderna 301 A–F i OECD guidelines eller 310 i OECD guidelines for testing of chemicals (ISBN 92-64-1222144).

Andra vetenskapliga vedertagna metoder kan också användas. Testresultat från sådana metoder ska i sådana fall utarbetas av ett opartiskt organ.

8 Anaerob nedbrytbarhet

Anaerob nedbrytbarhet kan testas enligt ISO 11734, OECD 311, ECETOC nr 28 (juni 1988) eller likvärdiga testmetoder. För att ett ämne ska betraktas som anaerobt nedbrytbart i ISO-testet krävs > 60 % nedbrytbarhet under anaeroba förhållanden under 56 dagar (ECETOC nr 28, juni 1988), 60 dagar (ISO 11734) och 60 dagar (OECD 311).

Ämnen som inte är tensider och som inte finns i DID-listan kan undantas från krav på anaerob nedbrytbarhet om de inte är giftiga för vattenlevande organismer ($E/LC50 > 10$ mg/l), och är lätt aerobt nedbrytbara och samtidigt:

- har låg adsorption ($A < 25$ %) eller
- har hög adsorption ($D > 25$ %) eller
- inte är potentiellt bioackumulerbara

För bestämning av adsorption/desorption används metod 106 i OECD Guidelines eller ISO CD 18749 "Water quality – Adsorption of substances on activated sludge"

9 Potentiell nedbrytbarhet

För potentiell (inherent) nedbrytbarhet används testmetod nr 302 (A till C) i OECD guidelines for testing of chemicals (ISBN 92-64-1222144). För att ett ingående ämne ska betraktas som potentiellt nedbrytbart ska det i testet uppnå minst 70 % mineralisering (> 70 % BOD/DOC/COD reduktion) efter 28 dagar.

Andra vetenskapligt accepterade testmetoder kan också användas. Testresultaten från sådana metoder ska i så fall utvärderas av en opartisk instans.

Bilaga 7   Marknadsföring av Svanenmärkta tvätthallar - borttagen

Bilagan är borttagen enligt beslut av Föreningsstyrelsen den 17 November 2014.

Bilaga 8 Intyg från råvaru- leverantör/ tillverkare

Detta intyg ska fyllas i av råvaruleverantör/tillverkare i samband med miljömärkning enligt kriterierna för tvätthallar för transportmedel, generation 3.

Dessa intyg är baserade på den vetenskap vi innehar vid denna tidpunkt. Med förbehåll för utveckling och ny vetenskap. Skulle sådan ny vetenskap uppstå, så är undertecknad förpliktad till att sända in ett uppdaterat intyg till Nordisk Miljömärkning

I detta intyg ska anges om något av ämnena nedan ingår i råvaran, oavsett om det är som förorening eller inte, och oavsett mängd. Detta ska också förklaras vidare på sidan 2 i intyget.

Intyget gäller följande råvaror:

Produktnamn, råvaror
Råvarutillverkare
Råvaruleverantör

Följande definition ska användas om "ingå": Som ingående ämnen räknas, om inget annat anges, alla ämnen i produkten, även tillsätsämnen (t.ex. konserveringsämnen eller stabilisatorer) i råvarorna, men inte föroreningar från produktion av råvaror. Som föroreningar räknas rester från produktion av råvaror som ingår i den färdiga produkten i koncentrationer under 100 ppm (0,01 viktprocent, 100mg/kg), men inte ämnen som avsiktligt och i ett visst syfte tillsatts till en råvara eller produkt, oavsett mängd. Även kända avspaltningsprodukter från ingående ämnen räknas som ingående ämnen.

Undertecknad intyggar härmed följande om ovannämnda ingredienser:

Är råvaran eller ämnen som ingår i råvaran klassificerade som cancerframkallande, mutagena och/eller reproduktionsskadliga (**O14**)? Ja Nej

Om ja, ange följande:

- Vilka ämnen:

_____

- Mängd (viktprocent):

_____

Innehåller råvaran rester av NTA (**O14**)? Ja Nej

NTA får enbart förekomma som en förorening i komplexbildare och får inte överstiga 0,01 % i produkten)

Om ja, ange mängden (viktprocent):

_____

Innehåller råvaran nanopartiklar (från nanomaterial* (**O15**))? Ja Nej

* Definitionen av nanomaterial följer Europeiska kommissionens rekommendationer om definitionen av nanomaterial av den 18 oktober 2011. Nanomaterial: «ett naturligt oavsiktligt framställt eller avsiktligt tillverkat material som innehåller partiklar i fritt tillstånd eller i form av aggregat eller agglomerat och där minst 50 % av partiklarna i antalsstorleksfördelningen har en eller flera dimensioner i storleksintervallet 1-100 nm». Polymeremulsioner räknas inte som nanomaterial.

Innehåller råvaran något av följande ämnen (**O17**): Ja Nej

- halogenerade och/eller aromatiska lösningsmedel
- organiska klorföreningar och reaktivt klor
- färgämnen i icke-professionella produkter (gäller inte spolarvätska)
- SVHC-ämnen (Substances of Very High Concern)*
- PBT-ämnen (långlivade, bioackumulerande och toxiska ämnen enligt kriterierna i bilaga XIII av REACH)***
- vPvB-ämnen (mycket långlivade och mycket bioackumulerande ämnen enligt kriterierna i bilaga XIII av REACH)
- ämnen som anses vara hormonförstörande, kategori I eller II, enligt EU:s rapporter om hormonförstörande ämnen**
- linjära alkylbensensulfonater (LAS)
- alkylfenoletoxylater (APEO) och alkylfenolderivat (APD)
- kvartära ammoniumföreningar, som inte är lätt nedbrytbara
- bensalkoniumklorid
- siloxanerna D4, D5 och HMDS
- EDTA, DTPA
- perfluorerade och polyfluorerade alkylerade föreningar (PFAS)

Har parfym tillsatts i råvaran? Ja Nej

Om ja,

är parfymen tillsatt enligt IFRA:s riktlinjer (**O18**)? Ja Nej

IFRA – International Fragrance Association – www.ifraorg.org/guidelines.asp

* <http://echa.europa.eu/web/guest/candidate-list-table>

**http://ec.europa.eu/environment/chemicals/endocrine/pdf/final_report_2007.pdf (bilaga L, sida 238 och framåt)

*** <http://esis.jrc.ec.europa.eu/index.php?PGM=pbt>

Om du har svarat ja på någon av ovanstående frågor, ange namn, CAS-nummer, koncentration i råvaran och bakgrund för tillsats av varje ämne (t.ex. om ämnet ingår som föroreningar):

Råvaruleverantörens/råvarutillverkarens underskrift:

Ort och datum	Företagets namn
Telefon	E-postadress
Namn (kontaktperson, versaler)	Underskrift (kontaktperson)

Bilaga 9 Intyg från parfym-tillverkare/leverantör

Detta intyg ska fyllas i av tillverkaren/leverantören av parfym som ingår i Svanenmärkta bil- eller båtvårdsmedel enligt kriterierna för tvätthallar för transportmedel, version 3.

Intyget lämnas baserat på den vetenskap vi innehar vid denna tidpunkt. Med förbehåll för utveckling och ny vetenskap. Skulle sådan ny vetenskap uppstå, så är undertecknad förpliktad till att sända in ett uppdaterat intyg till Nordisk Miljömärkning

I detta intyg ska anges om något av ämnena nedan ingår i råvaran, oavsett om det är som förorening eller inte, och oavsett mängd. Detta ska också förklaras vidare på sidan 2 i intyget.

Följande definition ska användas om "ingår": Som ingående ämnen räknas, om inget annat anges, alla ämnen i produkten, även tillsatser (t.ex. konserveringsämnen eller stabilisatorer) i råvarorna, men inte föroreningar från produktion av råvaror. Som föroreningar räknas rester från produktion av råvaror som ingår i den färdiga produkten i koncentrationer under 100 ppm (0,01 viktprocent, 100mg/kg), men inte ämnen som avsiktligt och i ett visst syfte tillsatts till en råvara eller produkt, oavsett mängd. Även kända avspaltningsprodukter från ingående ämnen räknas som ingående ämnen.

Observera att parfymtillverkaren/-leverantören även ska intyga relevanta krav enligt bilaga 8.

IFRA (O18)

Är parfymen framställd enligt IFRA:s riktlinjer?

Ja Nej

International Fragrance Association – www.ifraorg.org/guidelines.asp

---

Myskföreningar (O19)

Har parfym tillsatts i någon av dessa myskföreningar och polycykliska myskföreningar?

Ja Nej

- Myskxylen (CAS-nr 81-15-2)
- Myskambrette (CAS-nr 83-66-9)
- Myskmosken (CAS-nr 116-66-5)
- Mysktibetin (CAS-nr 145-39-1)
- Myskketon (CAS-nr 81-14-1)
- HHCB (CAS-nr 114109-62-5, 114109-63-6, 1222-05-5, 78448-48-3 och 78448-49-4)
- AHTN (CAS-nr 1506-02-1 och 21145-77-7)

Allergiframkallande parfymämnen (O20)

Innehåller parfymen ett eller flera ämnen som har klassificerats R42/H334 och/eller H317?

Ja Nej

Om ja, ange:

Namn: _____

Viktprocent: _____

Om du har svarat ja på någon av ovanstående frågor, ange namn, CAS-nummer, koncentration i råvaran och bakgrund för tillsats av varje ämne (t.ex. om ämnet ingår som föroreningar):

Parfymleverantörens/-tillverkarens underskrift:

Ort och datum	Företagets namn
Telefon	E-postadress
Namn (kontaktperson, versaler)	Underskrift (kontaktperson)

Bilaga 10 VOC-ämnen POCP (O22)

För lösningsmedel som inte finns med på listan kan POCP-värden från utförda tester ligga till grund för beräkning av tillåtet innehåll av VOC, eller "worst case" för VOC-gruppen kan användas. Listan nedan är inte en lista över ämnen godkända i Svanenmärkta produkter.

Beräkningarna bygger på UMIP2003-metoden från LCA Center Danmark. Siffrorna i tabellen är hämtade från "the British trajectory model".

Alkaner	0,4 +/-0,1 (worst case = 0,5)	Alkener	0,5 +/- 0,2
Metan	0,007 ¹	Etylen	1,0
Etan	0,1	Propylen	0,6
Propan	0,5	1-buten	0,5
n-butan	0,5	2-buten (trans)	0,4
i-butan	0,4	2-penten (trans)	0,4
n-pentan	0,3	2-metylbut-1-en	0,2
i-pentan	0,3	2 metylbut-2-en	0,5
n-hexan	0,5	3-metylbut-1-en	0,5
2-metylpentan	0,5	isobuten	0,6
3-metylpentan	0,4	isopren	0,6
2,2-dimetylbutan	0,3 ¹		
2,3-dimetylbutan	0,4 ¹	Alkyner	0,4
n-heptan	0,5	Acetylen	0,4
2-metylhexan	0,5 ¹		
3-metylhexan	0,5 ¹	Aromater	
n-oktan	0,5	bensen	0,4
2-metylheptan	0,5	toluen	0,5
n-nonan	0,4	o-xylen	0,2
2-metyloktan	0,5	m-xylen	0,5
n-dekan	0,4	p-xylen	0,5
2-metylnonan	0,4	etylbenzen	0,5
n-undekan	0,4	1,2,3-trimetylbenzen	0,3
n-dodekan	0,3	1,2,4-trimetylbenzen	0,3
metylcyklohexan	0,5	1,3,5-trimetylbenzen	0,3
		o-etyltoluen	0,4
		m-etyltoluen	0,4
		p-etyltoluen	0,4
		n-propylbenzen	0,5
		isopropylbenzen	0,5

Aldehyder	0,3 +/- 0,2		
formaldehyd	0,3		
acetaldehyd	0,2		
propionaldehyd	0,2		
butyraldehyd	0,2	Alkoholer	0,2 +/- 0,02
isobutyraldehyd	0,3	metanol	0,2
valeraldehyd	0,3	etanol	0,2
acrolein	0,8	isopropanol	0,2
bensaldehyd	-	butanol	0,2
		isobutanol	0,3
Ketoner	0,2 +/- 0,1	butan-2-diol	0,3
aceton	0,1		
metyletylketon	0,2	Kloralkaner	0,01 +/- 0,01
metylisobutylketon	0,3	metylenklorid	0,02
		kloroform	0,004
Estrar	0,4 +/- 0,1	metylkloroform	0,002
dimetyleter	0,3		
propylenglykolmetyleter	0,5	Kloralkener	0,2 +/- 0,3
		trikloretylen	0,1
Estrar	0,2 +/- 0,1	tetrakloretylen	0,01
metylacetat	0,1	allylklorid	0,5
etylacetat	0,3		
isopropylacetat	0,2 ¹		
n-butylacetat	0,3		
isobutylacetat	0,4		
propylenglykolmetyleter acetat	0,2		

Source: LCA Center Denmark (2007): EDIP characterisation factors for photochemical ozone formation (High NO_x).

Bilaga 11 Intyg från leverantör av vattenreningskemikalier (O9)

Detta intyg ska fyllas i av tillverkaren/leverantören av vattenreningskemikalier som finns i Svanenmärkta tvätthallar för transportmedel enligt generation 3.

I denna deklaration ska intygas att kemikalier som används för vattenrening (t.ex. kemisk flockning, pH-reglering, bekämpning av mikroorganismer) inte innehåller klororganiska ämnen eller reaktiva klorföreningar som kan bilda klororganiska metaboliter.

Översikt över vattenreningskemikalier

Namn på vattenreningskemikalie	Tillverkare

Innehåller någon av vattenreningskemikalierna ovan klororganiska ämnen eller reaktiva klorföreningar som kan bilda klororganiska metaboliter? Ja Nej

Underskrift av leverantör av vattenreningskemikalier:

Ort och datum	Företagets namn
Telefon	E-postadress
Namn (kontaktperson, versaler)	Underskrift (kontaktperson)